

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ח' אייר תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות סג | דף הכולל: כתובות ז.
דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד סימן כ"ה סעיף ב'.
מוסר: חפץ חיים - כלל י' אות י"ג עד אות ט"ו.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבטחון פרק ג' 'והעלה אשר בעבורה חייב הבורא' עד 'וכיוון שהתברר חיוב הגלגול'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"אני מכיר את 'דרשו', אמר לי השוטר, "אתם יכולים לעשות את המבחן" | הסגולה המיוחדת של יום ח' באייר שחל ביום שני בשבוע | החסיד הממולח שהצליח להוציא כסף מהרבי | 2397

על דא ועל הא

העסקן נדהם מתשובתו של מרן הגר"ח זי"ע,
והחליט לגשת גם למרן הגראי"ל. להפתעתו, גם
ממנו שמע את אותם דברים, בתוספת אזהרה:
"דע לך שזה מסוכן להתחיל עם נס"..."

תשובות והוראות ממרן הגר"ח קניבסקי זי"ע לאברכים בעניני חיוב השתדלות לפרנסה

ליגרס אע"פ שלא ידע מאי קאמר. ויצוין שמרן זללה"ה הכיר את הספר היטב, שהיה מסיימו מדי שנה, והיה ה'לשם' שלו ממש בלה מרוב שימוש תדיר.

מספר הגר"ח קופרמן שליט"א: היה מעשה אצל אחד ממקורביו הגדולים מנאמני ביתו של מרן זללה"ה, איש נכבד רב פעלים חכם ופיקח, שהגה רעיון כביר כיצד להוריד משמעותית את הנטל הרובץ על ההורים בחתונות ילדיהם ע"י הורדת ערך הדירות ע"פ תכנית מסויימת. הוא הציע את הרעיון למרן הגר"ח זללה"ה, אך מרן תיכף אמר: "וכי אינך יודע שענייני נישואי הילדים תלויים בנס? למה להתערב בנס?"

הוא נדהם. אך החליט לגשת למרן הגראי"ל, ולהפתעתו, גם ממנו שמע את אותם דברים, בתוספת אזהרה: "דע לך שזה מסוכן להתחיל עם נס, לא נוגעים במעשה נסים!" גם מרן הגרי"מ לפקוביץ השיבו: "דע, כי כל מהלך נישואי הילדים הכל נס ואין לך להתערב בזה!"

או אז ישב עם עצמו וחישב את סך החתונות שמדי שנה נערכים באולמות הידועים, והגיע לסכום דמיוני, שאין שום פירוש

שאלתי: אברך שיש לו מאה אלף ש"ח, האם הוא חייב להשקיע את זה? אפשר בקלות להשקיע בדירות וכדו' אבל הוא מפחד שיפריע לו ללמוד, ולא מדובר באברך מתמיד גדול. מרן זללה"ה: הוא יכול להשקיע את זה "באדמה"... חזרתי ושאלתי: אין כאן חובת השתדלות? הרי הוא יכול לרכוש דירה ולשמור על הערך של זה? יש לו בת שהיא כבר בת עשר... מרן זללה"ה: "הוא לא חייב!! לא חייב!!"

שאלתי: יש אחד שנותן כסף לאברכים אם שלש שעות בשבוע ילמדו בספרו של ה'לשם', ויש אברכים שלא מבינים, אבל עושים כן בשביל הכסף, האם זה טוב? מרן זללה"ה: "למה לא?" חזרתי ושאלתי: אבל הוא לא מבין, זה כמו לקחת כסף כדי להתבטל? מרן זללה"ה: "למדת מסכת ע"ז?" ומרן זללה"ה ביקש שיביאו לו את הגמרא ואז פתח בדף יט, א והקריא במתיקות ובהטעמה - אמר רבא, לעולם ליגרס איניש ואע"ג דמשכת, ואע"ג דלא ידע מאי קאמר, שנאמר 'גרסה נפשי לתאבה', גרסה כתיב ולא כתיב טחנה... עד כאן. והחידוש הוא, שאפילו בדבר כזה כמו החכמה הפנימית שאינו מבין ממש מאומה, ג"כ שייך האי כללא שלעולם

מצבו הכספי הקשה ביותר, חובותיו הצטברו, אשתו לא יכלה לעבוד, והחובות רק הלכו וגדלו. הוא ניגש למרן זללה"ה וסיפר לו על מצבו הכספי הקשה מנשוא, ושאלו האם עליו לצאת לעבוד. ענה לו מרן: "תתפלל!" אמר: כבר התפללתי ומה עוד אעשה? השיב מרן: "תחזור ותתפלל!" אח"כ ניגש למרן הגראי"ל זללה"ה ושאלו כנ"ל. השיב לו מרן בנחרצות: "כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני, וחנינא די לו בקב חרובין"... חזר האברך ותמה: וכי אני חנינא, הלא יודע אני שפלי ומיעוט ערכי? חזר מרן ואמר בתקיפות: "כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני וחנינא די לו בקב חרובין".

ועוד מעשה שהיה בתחילת חורף תשע"ה: אברך התקשה ביותר בפרנסתו, ושלח מכתב למרן זללה"ה לדעת איזו השתדלות עליו לעשות לפרנסתו אחר שמצבו דחוק ביותר והוא אינו רוצה להוריד מלימודו, וקיבל תשובה: "להתפלל ולהתפלל, עי' ברכות לב, ב". ושם איתא: א"ר חמא א"ר חנינא, אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה יחזור ויתפלל שנא' 'קווה אל ה' ויאמץ ליבך וקווה אל ה'', ולכך כך היה רגיל להורות תמיד.

(מתוך גיליון 'עינינו גל')

בעולם כיצד הציבור מאתרו, אלמלא נס אלקי נפלא ממש! ופשוט שעיקר תשובתם זו היתה מחמת שראו בהצעתו כוונה לעשות מ-ה-פ-כ-ה בכל נוהג חתונת הילדים כפי שהוא בימינו, שהיה נראה כהתערבות בהשגחה הפרטית שזוכים לה ת"ח בימינו, וע"ז חיוו את דעתם הברורה, ואילו היה מגיע עם הצעה לעזרה, לחלק סכומים יפים למשפחות האברכים בודאי שהיו גדולי הדור מעודדים אותו לכך.

וסיפר עוד הגר"ה קופרמן: לפני כמה שנים התארחתי בב"ב וזכיתי להכנס למרן הגראי"ל זצוק"ל, רציתי לאמת את העובדה הנ"ל ושאלתי פי קדשו: האם זה נכון שהגיע יהודי ופרש תכנית שלימה להוריד את מחירי הדירות באופן שיקל משמעותית על הנטל המוטל על כתפי ההורים, והתשובה שהוא קיבל שמסוכן להתחיל עם נס? השיב הגראי"ל זצוק"ל: "כן, כן, הגיע כזה יהודי ובאמת זה מסוכן, אסור להתחיל עם נס. הנה כל האולמות מלאים בחתונות, אנשים אומרים שאין להם כסף ולמרות זאת תסתכל ותראה - כל האולמות מלאים. איך זה? אלא ודאי שהכל נס, נס!

שח אברך מכולל מיר שהרגיש שאינו יכול לשאת יותר את

על דא ועל הא

פתאום אני שומע ברכה בקול גדול ובהתרגשות גדולה... "ברווך... אתה... על טבילת כל כליי... נגשתי ושאלתי מדוע כל כך התרגשת בברכת 'על טבילת כלים'?"

היהודי שבירך בקול גדול ובהתרגשות ברכת 'על טבילת כלים' הסביר לי על עוצמתה של הברכה בעיניים בורקות

ספק, נגשתי אליו... ההיכרות שלי איתו היתה כזו שאפשרה לי לעשות זאת בנוחות, ושאלתי אותו: "מה קרה...? מדוע כל כך התרגשת בברכת 'על טבילת כלים'?"

"אתה יודע מה זו הברכה הזו...?" - החל את תשובתו, כשעיניו בורקות, הנה שוב הוא מתרגש, בדיקו כמו בשעת הברכה - "זו ברכה על מעלתנו הגבוהה כיהודים, בני אברהם יצחק ויעקב. הברכה הזו הרי מדגישה ומאירה את דרגתנו באור יקרות, בוהק וזוהר... הצטוינו לטבול כל כלי שהיה בבעלות גוי, לפני שהוא משרת אותנו, בני העם הנבחר. תראה כמה אנחנו חשובים, תראה כמה אנחנו מיוחדים ומצוינים, כלי שהיה ברשותו של גוי לא ראוי לשרת אותנו לפני שטובלים אותו... איך לא אתרגש בברכה כזו... זה ממש ברכת 'אשר בחר בנו מכל העמים...' ועוד הרבה יותר מזה. כלי של גוי מאוס לא יכול לשרת מאכל ופה קדוש של בני עם ה', נזרי הבריאה, נבחרים שבאומות..."

הוא סיים את נאומו... להבות אש קודש ברקו מעיניו, ובעיני בצבצו דמעות... התרגשתי... פתאום הבנתי כמה פספסתי שלא זכיתי גם אני לברך את הברכה הקדושה הזו. בפעם הבאה

הרב ישראל ליוש

בערב פסח, כמו הרבה מעם ישראל, הלכתי לטבול כלים חדשים שקניתי לכבוד החג הקרב ובא. לא התפלאתי כשפגשתי תור ארוך של אנשים על יד המקוה, לא רק אני קניתי כלים חדשים לפסח... המתנתי. ופתאום אני שומע ברכה בקול גדול ובהתרגשות גדולה... "ברווך... אתה... על טבילת כלים כללים...". הפניתי את ראשי לכיוון המברך ופליאתי גברה שבעתיים, הכרתי טוב מאוד את האדם הזה, הוא לא אדם שרגיל לצעוק את ברכתיו או לעשות את מצוותיו בקולי קולות, כדי שכולם ישמעו, אז מה קרה? נכון, הוא בעל נפש, הוא ירא שמיים, הוא אכן אברך יקר שמקיים מצוות בשימת לב ומקפיד שלא לעשותן כלאחר יד, אבל מכאן ועד לצעוק ברכה בכזו התרגשות לפני אנשים זרים...!? ועוד ברכה על טבילת כלים...!? עם כל ההערכה העצומה לכל ברכה, אבל זה היה נשמע כמו ברכת שהחיינו ביום כיפור, או לישב בסוכה ביו"ט ראשון של סוכות...!

לא היססתי, וכשסיימתי לטבול כלים, ואני לא ברכתי בגלל

שאצטרך לטבול כלים, אשתדל להתחייב מעיקר הדין ולברך את הברכה הנפלאה הזו, על יחודו וקדושתו של עם ישראל...

בסוף פרשת קדושים אומר לנו הקב"ה: 'אני ה' אלוקיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים', 'והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה' ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי'...

כל מהותו של העם היהודי הוא בהיותו מובדל ומופרש מן העמים, הקב"ה משווה בין קדושתו לקדושתנו, 'והייתם קדושים כי קדוש אני ה'', כמו שאני קדוש ומובדל ומופרש, כך אתם, חלק אלוק ממעל, צריכים להיות מובדלים, לא נוכל להיות בעצמתנו וביחודיותנו, אם לא נהיה שונים, מופרשים ומובדלים לגמרי משאר אומות העולם.

האומה היהודית היא לא עוד עם ככל העמים, אנחנו מיוחדים וקדושים, ותפקידנו לשמור על ההבדלה הזו בכל הליכותנו ובכל מהותנו. זו הסיבה שה' צווה לנו לטבול את כלי העכו"ם, זו חלק מההפרשה וההבדלה, היא כה טוטאלית עד כדי כך שזה לא מכובד שאת פינו הקדוש ישמשו כלי עכו"ם...

מין ה'חפץ חיים' זי"ע נאלץ להיפגש פעמים אחדות עם משכיל בשם 'שטיינברג'. מתוקף היותו אחראי מטעם השלטונות על הצנזורה בספרי הקודש.

ה'חפץ חיים' היה מקפיד למסור לו את ספריו בתחילת השבוע, כדי שלא ייעשה בהם מלאכה בשבת. תמיד היה שטיינברג מתרגז כששמע מה'חפץ חיים' את הביטוי 'הגויים', להבדיל. "במה אנחנו שונים...? כולנו בני אדם!" היה אותו פורק עול טוען לעומת ביטויי הקדושים של ה'חפץ חיים'.

ה'חפץ חיים' היה עונה לו בניחותא וביישוב הדעת האופיינית לו: "פסוק מפורש בתורה הוא: 'ואבדיל אתכם מן העמים...' הלא בפסוקי התורה גם הצדוקים מודים..."

"הפסוק מדבר בגויים הקדמונים" - טען המשכיל בחמת זעם - "הם היו עובדי אלילים, לא מדובר על הגויים של זמננו..."

"הפסוק אומר:..." - המשך החפץ חיים את תשובתו, במתינות וברגיעות - "'והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ...' היהודים מסרו נפשם מעודם על התורה, על קיום מצוותיה ועל האמונה בבורא ית'. הגויים לעומתם לא רצו בתורה ועוד עינו

ורדפו את לומדיה..."

לאחר שיצא ממנו אותו משכיל, אמר למקורביו: "לך תסביר לרשעים את המושג 'להבדיל', הרי חז"ל אומרים: 'אם אין דעת הבדלה מנין', מי שאין בו דעה של תורה, לא יוכל להבין את המושג הבדלה..."

'ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים...' ההבדלה מן התועים, היה הגאון רבי מאיר שפירא מלובלין זצ"ל אומר, היא חלק מהבריאה שלנו כעם. זו לא תוצאה, או מציאות שנוצרה ממילא, זוהי מטרה בפני עצמה, היא נעשית במכוון, והיא תנאי הכרחי בהיותנו עם ה'...

גם בברכת ההבדלה במוצאי שבת, כשמתארים דברים מבדילים, אור וחושך, יום ולילה, אומרים גם 'ישראל ועמים'. וכשם שה'אור' מלבד יכולתו להאיר, תכונתו היא גם שאינו יכול לדור כלל עם החושך, הם תרתי דסתרי, או אור או חושך, אין חצי אור, כך אין חצי יהודי, יהודי וגוי הם תרתי דסתרי, ההבדלה היא חלק ממהותנו, אין חצי קדושה ואין חצי יהדות...

המהר"ם שפירא מלובלין מוסיף: גדול הצוררים כבר אבחן זאת לפני אלפי שנים: 'דתיים שונות מכל עם...', הוא לא סיפר לאחשוורוש רק את המציאות, הוא תיאר לו את המהות שלנו, היהודים הללו מובדלים ומופרשים.

על כך גאוותנו, ועל כך אנו גם שנואים ע"י הגויים. הם לא יכולים לראות זאת, זה נתפס בעיניהם כהתנשאות וכגאווה... ואנחנו אומרים להם: נכון! אנחנו באמת גאים בזה! זו אינה גאווה לא על חשבונכם, אבל זה המהות שלנו, אנחנו לא יכולים לדור איתכם בכפילה אחת, לא נאכל מפתכם, לא נשתה מיינכם ולא נשתמש בכליכם לפני טבילה, כי אנחנו קדושים וטהורים ואתם לא...

בחורים יקרים!

אם דברנו על קדושתו של העם היהודי, אתם, בחורי ישיבות, המעולים שבעם, נזרי הבריהא. קדושתכם גבוהה מכל הקדושות. עלינו לשנן זאת בליבנו, להרגיש כך ולפעול בהתאם. דרכנו צריכה להיות שונה, מובדלת מופרשת מהנהגות פשוטי העם, כי אנחנו בני מלכים, מייצגים את מלכות התורה הקדושה.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

שנה אחת כשהרבי כבר עמד עם הלפיד מוכן להדלקה, היסב פתאום את פניו אל הקהל ואמר: "מי שיאמר לי מימרא של רבי שמעון בר יוחאי, יקבל ממני מטבע". כל הקהל עמד דומם ומופתע...

כל הקהל עמד משתומם על העזות של האברך הנ"ל, אך האדמו"ר זיע"א כיוון מבטו אליו, הוציא בידו הקדושה מטבע מכיסו, ונתנה לאברך באומרו: "נו..."

ויאמר האברך רבי יהודה רבינוביץ: "רבי שמעון אומר, כל שהכסף בידו, ידו על העליונה" (ציטוט מדברי רבי שמעון במסכת בבא מציעא בתחילה פרק הזהב). האדמו"ר זיע"א חיך בשמחה גדולה, וכמו כן כל הקהל נתחייך לשמע התשובה המחודדת והמתאימה לבקשתו לקבל קודם את המטבע, והדליקו את המדורה בהתרוממות רוח ונפש והשמחה היתה גדולה.

[רשב"י אומר את הדברים הללו לגבי אדם שרוצה לחזור בו מעסקה, ואומר שמי שהכסף בידו, הקונה או המוכר, תמיד ידו על העליונה, וחולק בזה על רבנו. על פי חסידות ניתן לומר, מדוע נקראת המתכת הזו "כסף", כי כל העולם מלא כיסופים, והאדם החי בו נכסף לעוד ועוד מטבעות שכאלו. על זה בא רבי שמעון ואומר "כל שהכסף בידו", כל שיכול לשמור את הכיסופים שלו שילכו למקומות טובים לתורה ולמצוות, "ידו על העליונה", הוא זוכה לכל הטוב בעולם הזה ובעולם הבא, אך מי שאין הכיסופים בידו, ואינו שולט על רצונותיו ותאוותיו, אין ידו על העליונה].

(הרב יצחק ברבר שליט"א, גיליון 'כולנו יודעי שמך')

כידוע האדמו"ר הקדוש מרוז'ין זיע"א, קנה את החזקה להדליק את ההדלקה המסורתית על ציונו של הרשב"י במירון בליל ל"ג בעומר, לצמיתות לו ולבניו אחריו, עד סוף כל הדורות. לא בכל שנה היה אחד מצאצאיו במירון להדליק את ההדלקה ולהמשיך את המסורת. במקרה שכזה היה ממנה שליח שידליק במקומו, ושלוחו של אדם כמותו.

מפעם לפעם היה מגיע מניו יורק האדמו"ר רבי מרדכי שלמה מבאיאן, בנו של ה'פחד יצחק' זיע"א, כדי להדליק את ההדלקה. והנה, שנה אחת כשעמד כבר עם הלפיד המוכן להדלקה אחרי הכנה רבת, פתאום היסב פניו אל הקהל הקדוש העצום שהקיפו ואמר: "מי שיאמר לי מימרא של רבי שמעון בר יוחאי בעל ההילולא, יקבל ממני מטבע (כידוע מטבע מהרבי זה סגולה מיוחדת מאד).

כל הקהל עמד דומם ומופתע. היה שם אברך צעיר, בעל מח חריף, ה"ה הצדיק רבי יהודה רבינוביץ זצ"ל, תלמידו המובהק של מרן שר התורה הגאון מטשעבין זיע"א. הוא ניגש במהירות לאדמו"ר ואמר: "אם האדמו"ר יתן לי קודם מטבע, אומר לו אח"כ מימרא של רבי שמעון".

פרשת השבוע

החלטת הגאון רבי יצחק זילברשטיין היתה, שסכום הפיצוי יהיה בסך 10 אלף שקלים, ועוד שמונת אלפים ש"ח בגין עוגמת הנפש. גם יתר הת"ח הסכימו שמדובר בסכומים הגיוניים, וזו היתה התשובה ששיגרו לרבה של הקהילה ההיא

מפריח השמועות שהגיע לבקש מחילה - מעשה שהיה

- כלל בתוכו גם הפרחת שמועות ששמעון הוא גזלן ונוכל, ועוד ועוד, ולכן אסור לקנות אצלו.

שמעון הכחיש בתוקף את השמועות הללו, אבל ראובן המשיך בהוצאת השם הרע, והזיק לו מאוד בפרנסתו. - עד שהשי"ת החליט לגבות את חובו, ואשתו של ראובן חלתה במחלה קשה. היא הבינה שהמחלה באה עליה כתוצאה ממעלליו של בעלה, ותבעה ממנו לפייס את בעל החנות, אחרת היא תתגרש ממנו. גם ראובן עצמו הבין שהמכה שבאה עליו ועל משפחתו, ניחתה

וחי אחיך עמך (ויקרא כה, לו)

בערב שביעי של פסח הגיעה אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א שאלה דחופה מרב המכהן באחת הקהילות החרדיות בעיר פלונית בארץ ישראל. השאלה היתה דחופה ולכן כינס הרב שליט"א לאחר תפילת ותיקין כמה מחשובי הת"ח במנין, כדי להיוועץ בהם כיצד לפסוק.

המדובר היה באדם, שלצורך הענין נקרא לו ראובן, שהוציא שם רע על בעליה של חנות פלונית, שנקרא לו שמעון. השם הרע

את החלטתו הסביר הרב, שכיון שהנזק נגרם לדוד לאורך שנתיים, הרי שהפיצוי צריך להיות בסכום משוערך של חודש, וכיון שמדובר בעיר שתושביה אינם נחשבים כאנשים אמידים, והרבה פחות מזה, הרי שמשכורתם מגיעה בערך ל- 10,000 ש. גם יתר הת"ח, והגר"י קובלר, הסכימו שמדובר בסכומים הגיוניים, וזו היתה אפוא התשובה ששיגר הגאון רבי יצחק זילברשטיין לרבה של הקהילה ההיא.

ומה היה הסוף? פסק הדין הגיע אל שמעון, בעל החנות, אבל כאשר ראובן הגיע אליו עם 18,000 השקלים, על מנת לשלם את הקנס שהושת עליו, אמר שמעון שהוא מוחל על הכל, ואינו רוצה לקבל ולו אגורה אחת. גם כאשר אמרו לו, שהלא יש כאן עסק עם אשה חולה, המאיימת להתגרש מבעלה, השיב שמעון ואמר שכל כוונתו היתה לא לקבל את כסף הפיצויים, אלא שהדברים יובאו לדין תורה, וראובן יידע שיש דין ויש דיין, 'אבל מעולם לא התכוונתי לגבות ממנו כסף', אמר.

כל מי שניסה לשכנעו ליטול את הפיצויים, לא הצליח, וכך התפייסו השניים, ועשו שלום ביניהם.

(קול ברמה)

בגין מה שעשה לשמעון, והגיע להתפייס עם בעל החנות, שכצפוי מראש אמר שהוא אינו מוכן, ואינו מסוגל, למחול לראובן על כל מה שעשה לו במשך תקופה כל כך ארוכה.

ראובן פנה אל אביו של שמעון, וביקש ממנו שינסה להשפיע על בנו, אבל גם זה לא עזר. שמעון חזר ואמר, שהפשעים שנעשו נגדו היו כל כך קשים, שהוא אינו מסוגל למחול. בסופו של דבר התרצה קמעה, ואמר שאם ראובן יפצה אותו בסכום נכבד על הנזק ועוגמת הנפש שעשה לו, הוא יהיה מוכן למחול. השאלה שהגיעה אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין היתה מה הסכום שנראה מתאים לפיצוי במקרה זה? השאלה הועברה באמצעות מיודענו הרב ישי דביר.

כאמור, אחרי התפילה ניגש הרב שליט"א אל הרה"ג רבי יצחק קובלר שליט"א, המכהן כדיין בבית הדין המיוחד של כולל 'בית דוד', כדי להיוועץ יחדיו בנושא. בשלב מסוים התקבצו תלמידי חכמים נוספים, שהביעו גם הם את דעתם. ההחלטה של הגאון רבי יצחק זילברשטיין היתה שסכום הפיצוי יהיה בגובה 10,000 ש, ועוד 8,000 ש בגין עוגמת הנפש המרובה שנגרמה לראובן.

יהלומים מגדולי ישראל

מרן זי"ע עבר על הדף במהירות רבה, ובשורה האחרונה התעכב ואמר בהחלטיות: "אתה צריך לבדוק מזוזות". שלא מזמן בדקתי. הוא הרים את עיניו לכיווני ושאל: "והכל היה בסדר?"

שצריך לבדוק, ומה אני מתעקש שכבר בדקתי? מיד מסרתי את כל המזוזות למכון אחר, וראה זה פלא: שתי מזוזות היו פסולות! [בחדר שינה היו שתי דלתות], והפסול היה במקום הברור ביותר שהכוונה אלי, ואכמ"ל.

החלפתי מזוזות באותו יום, וב"ה אחרי תשעה חודשים וארבעה ימים נולד לי בן!!

אחרי שב"ה נפקדתי באתי למרן וסיפרתי לו, והוא פשוט זרח מאושר ואמר לי כהאי לי שנא: "שיהיה לך הרבה נחת". יש לציין שמרן לא מכיר אותי כלל וכלל. נהגו המסור הרב אפשטין אמר לי, שכיון שמרן החזו"א היה מורה לבדוק מזוזות, לכן כל פעם שמרן שומע שהעצה הועילה הוא שמח מאוד, וזה קורה הרבה מאוד.

(הרב אליעזר קרביץ שליט"א, גיליון אספקלריא)

בדידי הוי עובדא, זמן רב אחרי החתונה לא זכיתי עדיין לזש"ק, באתי למרן הגר"ח זי"ע, והוא אמר לי: "תבדוק את המזוזות". אמרתי לו שנכנסתי רק לאחרונה לדירה, ואז בדקתי, ושאל אותי: "אתה יושב ולומד?" וכשאמרתי כן, אמר לי: "אז תכתוב חידו"ת". לאחר זמן שעדיין לא נפקדתי באתי אליו שוב עם מכתב ארוך על בקשת רפואה דחופה לאחד מבני משפחתי, ובשורה האחרונה כתבתי להזכיר אותי ואת זוגתי לזש"ק. מרן עבר על הדף במהירות רבה, ובשורה האחרונה התעכב ואמר בצורה החלטית: "אתה צריך לבדוק מזוזות". אמרתי שוב, שלא מזמן בדקתי. הוא הרים את עיניו הקדושות לכיווני ושאל: "והכל היה בסדר?" וכשאמרתי שכן, אמר לי: "אז תתפלל".

כשירדתי מביתו, התחלתי לייסר את עצמי: הרי מרן אומר

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

לפתע נשמעו הדי פיצוצים חזקים ממש בסמיכות אלינו. שניה של בהלה, לאחריה נזכר אחד מבני החבורה: "זיקוקים, אההה..."

הרב ישראל היימן

בכל פעם בזמן שהיו צפויים מופעי הזיקוקים לעלות לאוויר הירושלמי, הוא היה מבקש לשאת דברים קצרים לפני בני הישיבה. הוא היה עולה על מדרגות ארון הקודש ומכריז שבעוד דקות ספורות אנחנו עומדים לחזות בעינינו ביצר הרע בהתגלמותו, ולתמיהת הבחורים היה מסביר: הזיקוקים משל נמרץ הם למהותו של היצר הרע.

זיקוקים, יופי, התפעלות, התרגשות... אבל רק לשניה או שתיים! תוך זמן קצרצר ממש האורות כבים, ההתפעלות נמוגה ובאוויר נשאר רק ריח רע של גופרית חרוכה...

דעו לכם! אמר הגה"צ שליט"א, כך הוא טבעה של עבירה, ככל שהיא מגרה ומפליאה בשניה שלפני, כך החושך והריח הרע גדולים יותר בשניה שאחרי...

אחרי דברים כאלו, מספר האברך דנון, לאף אחד כבר לא היה עניין גדול לרוץ ולראות זיקוקים, הוא הוציא את כל הרוח מהמפרשים. כשבמקום זיקוקים היינו רואים בעינינו את היצר הרע וחיילותיו, העדפנו לגבור על ההתרגשות הרגעית ולהישאר על מקומותינו בבית המדרש לעסוק בחיי הנצח אל מול הרגעיות "הזיקוקית" של הפיתויים לרגע...

עמדנו קבוצת אברכים ביום רביעי בערב ביציאה מתפילת ערבית והתדיינו על דא ועל הא כמנהג בע"ב חשובים דפה, כשפתע נשמעו הדי פיצוצים חזקים ממש בסמיכות אלינו. שניה של בהלה, לאחריה נזכר אחד מבני החבורה - "זיקוקים, אההה..." הנושא החשוב עליו דיברנו לפני רגע הוסט במהירות לטובת עניני דיומא הבווערים... וכל אחד מהדוברים נהנה להיזכר בשנותינו הצעירות עת חמקנו קלות בלוליינות מפתיעה מהמשגיח בישיבה הקטנה בשביל לתפוס מקום בטוח על גג הישיבה או בחלון הפנימיה של שיעור ג' משם ראו הכי טוב את הזיקוקים בכל פעם בהם היו הדי הפיצוצים נשמעים בישיבה.

אחד האברכים שיתף אותי בזכרון מעניין שמלווה אותו מימות הישיבה.

בישיבת משכן ישראל לפני כמעט עשרים שנה כיהן כמשגיח הגה"צ רבי בנימין פינקל שליט"א, שהיה מנהיג את ישיבתו בנועם ובחן המיוחדים לו. כעיקרון הוא לא היה נכנס לעימותים מול הבחורים כמעט על שום נושא, משום שהוא סבר שהעימות רק מגביר אצל בחורים צעירים את הצורך לטעום מהמים הגנובים ולבדוק את גבולות המותר והאסור.

סגולות וישועות

"יום זה יכול למשוך עליו להשפיע נשמה עולמית, כי קדוש הוא"

סגולתו המיוחדת של יום ח' באייר כשהוא חל ביום ב' בשבוע

"כי יום זה יכול למשוך עליו להשפיע נשמה עולמית, כי קדוש הוא, ומה גם לידע להפשיט הנשמה ולדבר עמה, יום זה מוכן לזה לעשותו בנקל. וכ"ש שלא ישים לדרך פעמי ביום הנזכר, מחלליה מות יומת בר מינן, ובדוק ומנוסה ושומר פתאים ה', ע"כ" (באתי לגני ח"ה עמ' קס"ז).

"כתב המקובל הגדול מהר"א מני זיע"א: ודע לך שאם אירע חודש אייר או אלול או טבת - אחד מהשלוש אלו - שיום ח' שמיני בחודש הוא ביום ב' בשבוע, אותו יום ב' דווקא הוא קדוש ונאור ואדיר ונאור במאוד ומאוד, וצריך לנהוג בו קדושה יתירה, על אחת כמה וכמה ומה גם בלימוד.

עובד הרואה שיש במפעל עובדים מיותרים - האם מותר לו לספר זאת לבעלי המפעל?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

עובדים כהוגן - דעת הגר"ש אלישיב (אשרי האיש ח"א פ"ל אות ז) שמותר לו לדווח אף אם הם יפוטרו מחמת דבריו. ואף אם לא נתמנה לפקה, דעת הגר"נ נוסבוים (מראי מקומות, להגר"ר ויליגר ח"ב) שמותר לספר על פועל שעבד רק חלק מהזמן ששכרוהו לעבוד, אף שע"י כן יעבד המעביד חלק ממשכורתו, כיון שבבי"ד לא היו מוציאים מהמעביד ממון זה מספק, מחמת שהוא המוחזק בממון [וזאת אם יש לו ראייה או סיבה לחשוב ולהסתפק שלא עבד בשעות מסוימות, שאל"כ א"א לסמוך על עד אחד למנוע מתשלום שחייב].

וכן עובד הרואה שיש במפעל פועלים מיותרים, דעת הגר"א נבנצל (משנה ברורה ביצחק יקרא ח"ו בסוף הספר עמ' ד) שחייב לדווח על כך להנהלה משום השבת אבדה, אף שעקב כך יפוטרו חלק מהם [וראה לקמן (ציורים ס"א וס"י) ששמע שאם ההנהלה יכולה לשים לב לדבר בעצמה אין צריך לספר]. והוסיף שכמו כן בודאי צריך לדווח לועד כשרות על זיופים בחותמת שלהם. ולמסור נהג אוטובוס שמרמה להנהלת החברה, דעת הגר"י סילמן (מראי מקומות שם) שמותר, כיון שדבר היזק שאין אפשרות לבי"ד לטפל בו אפשר למוסרו אפילו לערכאות.

אחד התנאים הנדרשים להיתר לספר רכילות לתועלת, הוא שלא יסובב על ידי הרכילות נזק לאותו אדם יותר מאשר היה מגיע לו בדין תורה. בסעיף ה' מכלל ט' בהלכות רכילות מביא 'חפץ חיים' דוגמא למקרה כזה, כגון שהמספר יודע בחברו שהוא יקבל את סיפורו כאמת גמורה, ועל סמך זה יבטל עסקה עם פלוני. באופן זה, למרות שאם היו שני עדים מעידים על הסיפור בבית דין, היה מותר לו לבטל את העסקה, מכל מקום, כיון שכאן הסיפור מתבסס על פי עד אחד בלבד, נמצא שעל פי דין תורה יהיה אסור לו לחזור בו. וא"כ, בגלל הרכילות נגרם לנידון היזק יותר מאשר היה מגיע לו בדין תורה.

בביאורים ומוספים מביאים מספר נידונים בענין זה. האם מותר לאדם להסתלק משותפות על סמך מה ששמע מאדם אחד? יש שכתב (נתיב חיים) שכשלא קבעו זמן עד מתי תימשך השותפות רשאי להסתלק, שהרי מבואר בשו"ע (ח"מ סי' קעו סט"ז) שכשלא קבעו זמן יכול כל אחד להיפרד מהשותפות מתי שירצה, וא"כ אין בהפסקת השותפות היזק והפסד שבי"ד לא היו מבצעים, אלא רק מניעת רווח.

אדם שהתבקש לעקוב אחר פועלים בעבודתם ולדווח אם הם

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

Yaakov Lederman/Flash90

מדוע התעכב הגאון בעל "חמדת שלמה" בחתונה יותר מכפי הרגלו?

יבמות דף סג

אז תקראו זה יענה

(רש"י) לא תתעלם" ואמרו (יבמות סב ע"ב) שנאמר על המקרב את קרוביו "אז תקראו זה יענה, תשוע ויאמר הנני" (ישעיה נח, ט). והואיל וקשה לו להשתתף בשמחתם בעצמו, מבקש הוא מה"חמדת שלמה" שיהיה שלוחו -

אמר ה"חמדת שלמה": מי אני ומה אני, מול גדלותו של הגאון רבי עקיבא איגר. איך יכול אני להעז לחשב להגיע למעלתו, הן על כך נאמר: "ובמקום גדולים אל תעמד" (משלי כה, ו) אבל אם מנה אותי להיותו שלוחו, ושלוחו של אדם כמותו, רציתי להאריך זמן השליחות ככל האפשר...

(מקרבן לתורה')

הגאון בעל "חמדת שלמה" זצ"ל, רבה של ורשה, עיר ואם בישראל, מתמיד עצום היה, וטרוד בכל עניני העיר. לפיכך, גם אם בא לשמחות היה מקצר ועולה, מאחל מזל טוב מברך ויוצא. פעם הגיע לחתונה, והמחותנים אינם קרובים, ואינם מקורבים. קבלו פניו ביותרת הכבוד והושיבוהו בראש, ועלה וישב והאיר ה'מזרח'. ותמהו, מה ראה לחרוג ממנהגו, הלא כל רגע יקר לו. הסוד נתגלה על ידי המחותן, שספר שה"חמדת שלמה" הודיעו, שהגיעה אליו בקשה מרבם של ישראל, הגאון הקדוש רבי עקיבא איגר זצ"ל. בהיות שהמחותן הוא קרוב רחוק שלו, ונאמר: "ומבשרך [מקרובך

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'פותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לשמוע ולחשוב מיע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 9 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

מדוע יש להימנע מכתבת פסוקים במודעות פרסומת?

ומסיבות אלו, אין לכתוב פסוקים בהזמנות לשמחות, מודעות פרסומת, וכיוצא בהן, וכן על גבי 'נוי סוכה'. ובשל הסיבה השנייה - שאסור לכתוב פסוקים בודדים - אין לרקום פסוקים אף על 'טלית גדול', או על מעיל של ספר תורה, וכדומה, למרות שאין חשש שיבואו לידי בזיון.

[משנ"ב כד, ט; ביאורים ומוספים דרשו, 9; וראה משנ"ב תרלח, כד]

מצוה לעשות בגדי ציצית נאים, בין ל'טלית קטן' ובין ל'טלית גדול', וכפי שדרשו חכמינו ז"ל על כל המצוות, את הפסוק "זֶה אֵלֵי וְאֶנְהוּ" - הַתְּנַאֵה לַפְּנִי בַּמְצוּת". אולם, אסור לרקום פסוקים על בגד ה'טלית קטן', משום שרגילים להיכנס עם בגד זה לבית הכסא ולבית המרחץ, וכיוצא בהם, ויש בכך בזיון לדברי התורה. וטעם נוסף יש בדבר - שמעיקר הדין אסור לכתוב פסוקים בודדים מן התורה, ואין לכותבם אלא כחלק מספר שלם, (ראה במקורות).

האם אדם רשאי להניח באופן קבוע תפילין של אנשים אחרים?

ובנוגע לשתי המצוות - אם יש באפשרותו לרכוש את חפצי המצוה לעצמו, אינו רשאי לסמוך על לקיחת חפצי המצוה מ'גמ"ח' או מחבר, כיון שבאופן זה יארע פעמים רבות שלא יהיו בידו טלית ותפילין לתפילת שחרית; וחמור מכך - במקרים רבים קשר התפילין אינו תואם את מידתו, והוא אינו מקיים את המצוה, וברכתו לבטלה.

[משנ"ב כה, א; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

אדם שאין באפשרותו להשיג את חפצי שתי המצוות - ציצית ותפילין, כי אם אחד מהם; או שחפצי שתי המצוות נמצאים ברשותו, אך מסיבה כלשהי אינו יכול לקיים את שתיהן - עליו להעדיף את מצות התפילין, משום שהיא מצוה 'חיובית', כלומר, חובה על כל אדם להניח תפילין, ואילו מצות ציצית היא רק מצוה 'קיומית', כלומר, שמדאורייתא אין חובה ללבוש בגד ציצית, אלא שהלובש בגד בן ארבע כנפות, עליו לקשור בו חוטי ציצית.

באיזה מקרה אסור להתעטף בטלית לפני הנחת התפילין?

לעוזבו ולקיים את המצוה האחרת. ולכן, לדוגמה, אם נרתית התפילין מונח קרוב אליו יותר מהטלית, אסור לו להתעטף בטלית לפני הנחת התפילין.

ואיסור זה, הוא רק במקרה שהתעתד לקיים את שתי המצוות בשעה זו, אולם כשאינו חפץ לקיים עתה את המצוה שבאה לידו, מותר לעזובה ולקיים את המצוה האחרת.

[שר"ע כה, א, משנ"ב ג-ד, וביה"ל ד"ה שלא יניחו, וד"ה שלא יפגע; וראה אנצ"ת ע' אין מעבירין על המצוות]

מצוה המזדמנת לאדם, אסור לעזובה ולעסוק במצוה אחרת; ובלשון חכמינו ז"ל: "אין מעבירין על המצוות". ולדעת פוסקים רבים, איסור זה הוא מדאורייתא, (וראה במקורות). ו'באה לידו', היינו שמצוה מסוימת קרובה אליו יותר מן המצוה האחרת, וכגון שהחפץ שבו מקיימים מצוה זו קרוב אליו יותר מהחפץ שבו מקיימים את המצוה האחרת.

ולדעת רוב הפוסקים, אף אם החפץ של המצוה אינו ערוך לגמרי לקיום המצוה, וכגון תפילין שעדיין מונחות בנרתיקן, אסור

* אסור לעמוד בתוך ארבע אמות לְמַת, עם חוטי ציצית גלויים, מפני שהעושה כן נראה כ'לועג לרש', דהיינו לְמַת הפטור ממצות ציצית. וכן אסור להיכנס לבית הקברות עם חוטי ציצית גלויים.
* חוטי הציצית מהווים תזכורת למצוות ה', כְּחוֹתֶם של עבדות המזכיר את העבדות. ולדעת פוסקים רבים, הרי זו מצוֹת עשה - להביט בחוטי הציצית, כדי להיזכר במצוות ולעשותן.
* בשעת קריאת שמע, מצוה לאחוז את חוטי הציצית ביד שמאל, ולהגביהם אל מול הלב. יש שנהגו לאחוז רק את החוטים שבשתי הכנפות הקדמיות, ויש שנהגו לאחוז את החוטים שבכל ארבע הכנפות.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן לקרוא במגילה שלא שירטטו בה את השורות?

המגילה, כדין הקלף של ספר תורה, שחובה לעבדו לשם ספר תורה. ולהלכה, אם כבר קראו במגילה שהקלף שלה לא עוֹבֵד לשם המגילה, אין צורך לשוב ולקרוא במגילה אחרת; ואם לא ניתן להשיג אלא מגילה כזו, יש לקרוא בה ללא ברכה.

מהי מגילה כשרה? מגילה שנכתבה בדיו, על גבי קלף. וצריך 'שירטוט' לכל שורה ושורה, כספר תורה, ויתכן שצריך שהשירטוט יהיה 'לשמה'; וכמו כן, יתכן שבנוסף על השירטוט לכל שורה, צריך שירטוט בצידי השורות. ונחלקו הפוסקים אם צריך גם לעבד את העור לקלף לשם

[שו"ע תרצא, א, ומשנ"ב ה' ר"ז, ושעה"צ ז; ביאורים ומוספים דרשו, 6 ו' 10]

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

הלוח היומי

ח' באייר | ר' זונדל ב"ר א. צבי הירש קרויזר זצ"ל, ב' אור החמה

ביום זה החלו פרעות תתנ"ו בקהילות שו"ם, במהלך מסע הצלב הראשון, כאשר תחילתם בטבח עשרה מיהודי קהילת שפיירא עקה"ש לאחר שסירבו להמיר את דתם, והמשך במאות הרוגי קהילת וורמייזא הי"ד ומגנצא ועוד קהילות שבהם טבחו באלפי יהודים הי"ד ושרפו בתי"כ, על פרעות נוראות אלו, חוברו קינות נוספות לתשעה באב.

יארצייט:

תקצ"א: ר' ירחמיאל ב"ר יעקב יצחק (היהודי הקדוש) רבינוביץ זצ"ל, מפשיסחא.
תרצ"ג: ר' עזרא ב"ר יהודה לייב אלטשולר זצ"ל, אב"ד וואינוטא ועוד, ב' תקנת עזרא, תקנת ארצות, תקון דרך החיים ועוד.
תש"ג: ר' משה מרדכי ב"ר יעקב אריה מטריסק הי"ד.
תשד"מ: ר' דוד אלכסנדר ב"ר שמרי' מלינובסקי זצ"ל, ר"י אור התורה וב' אמרי דוד.
תשע"ד: ר' זונדל ב"ר א. צבי הירש קרויזר זצ"ל, ב' אור החמה.

כ"ג לעומר

יארצייט הגאון רבי זונדל ב"ר אליהו צבי קרויזר בעל ה"אור החמה"

איך לדבר עם הזולת?

אברך שהיה רגיל להגיע אל הגה"צ רבי זונדל קרויזר לשאול אותו שאלות בלימוד סיפר: "שמתי לב שכל פעם שפניתי אל רבינו, היה רבינו סוגר את הגמרא שלפניו, מסיר את המשקפים, מביט אלי ומפנה את כל תשומת הלב אלי, כאומר 'אין לי בעולמי כי אם אותך...!'"

(קרני אור אודות הגר"ז קרויזר עמ' פה)

בעת שאנו משוחחים עם אדם מסוים, נשתדל להעניק לו את כל הכבוד הראוי ולא להתעסק בדברים אחרים (כגון: לא לענות לטלפון באמצע השיחה איתו)

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il